

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat &
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DEN HAAG

Ref.: GJW/IC/001

Nieuwegein, 15 december 2021

Betreft: reactie i.h.k.v. consultatie actualisatie energiebesparingsplicht Bal en Bbl

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageert Koninklijke Metaalunie op de voorgenomen actualisatie energiebesparingsplicht Besluit activiteiten leefomgeving Bal en de voorgenomen actualisatie energiebesparingsplicht Besluit bouwwerken leefomgeving Bbl (en de toelichting(en) daarop).

Zuinig op productiefactoren

Voor de ruim 15.000 leden van Metaalunie, allen ondernemers in de mkb-maakindustrie, is het besparen van energie (en daarmee: het vermijden van CO2 en andere broeikasgassen) van oudsher een bekende activiteit. Deze werd eerst gestimuleerd via de (verruimde reikwijdte van de) vergunningverlening en daarna via de algemene regels van het activiteitenbesluit milieubeheer. De eerste erkende maatregellijsten energiebesparing zijn in nauw overleg met Metaalunie opgesteld en ook bij de invoering van de informatieplicht was Metaalunie nauw betrokken. Deze betrokkenheid vindt haar oorsprong in het feit dat zuinig zijn op productiefactoren, dus ook op energie, in het bloed zit van de sector maar ook om te bereiken dat onze leden hun weg kunnen blijven vinden in het doolhof van wet- en regelgeving en, die weg eenmaal gevonden, uitvoerbare verplichtingen ontmoet.

Vindbare en uitvoerbare verplichtingen

Met de voorgenomen actualisatie wordt naar de mening van Metaalunie een potentiële hypotheek genomen op de doelstellingen vindbaarheid en uitvoerbaarheid. Nog maar net bekomen van de nieuwe maatregellijsten en informatieplicht staat alweer een majeure wijziging in het omgevingsrecht op stapel met als onderdeel daarvan een verre van beleid-neutrale transitie van de bestaande energiebesparings- en informatieplicht. De

meeste wijzigingen worden, mits voldaan wordt aan de geformuleerde randvoorwaarden¹, onderschreven. Maar er gelden ook waarschuwingen.

In het advies dat het Adviescollege toetsing regeldruk in het kader van deze consultatie heeft uitgebracht staan naar de mening van Metaalunie veel aanbevelenswaardige adviezen die, als ze door uw ministeries ter harte worden genomen, belangrijke winst opleveren bij het vindbaar en uitvoerbaar houden van de verplichtingen.

(On)voldoende uitvoeringstijd

Onder verwijzing naar paragraaf 8.1 en 8.2 van de Nota van Toelichting bij de actualisatie van de energiebesparingsplicht voor milieubelastende activiteiten wijst Metaalunie op het feit dat een onderdeel van de uitvoerbaarheid de periode is die ondernemers wordt gegund om aan de nieuwe verplichtingen te voldoen. Naar de mening van Metaalunie is die mogelijk (veel) te kort.

Ter toelichting²: de maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik en de bijbehorende informatieplicht moeten uiterlijk op 1 december 2023 zijn uitgevoerd. Met een verwachte publicatie op 1 januari 2023 geeft dit de ondernemer een kleine twaalf maanden om de maatregelen te treffen en de benodigde informatie te verzamelen. Dit lijkt een redelijke termijn maar zal in de praktijk in veel gevallen veel te kort kunnen zijn.

De inwerkingtreding van dit besluit is voorzien per 1 juli 2023, met de publicatie een half jaar van tevoren, op 1 januari 2023. Op deze manier is volgens de Nota van Toelichting voldaan aan de minimuminvoeringstermijn van drie maanden, genoemd in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar). De termijn van minimaal drie maanden tussen publicatie en inwerkingtreding volgt uit het vierde lid van Ar 4.17. Het vijfde lid van Ar 4.17 maakt echter een uitzondering mogelijk voor zover dit, gelet op de doelgroep of de jaarindeling, aanmerkelijke ongewenste private of publieke voor- of nadelen voorkomt.

Metaalunie voorziet in veel situaties deze aanmerkelijke ongewenste nadelen. De beoogde actualisatie geeft onvoldoende garanties dat bedrijven niet in de knel komen. Het treffen van menige verduurzamingsmaatregel kan meer dan een jaar tijd vergen om te realiseren. Dat kan zijn omdat het een technisch complexe operatie is. Soms is afstemming met- en medewerking van derden nodig om een maatregel te realiseren. Dat kost tijd. Denk bijvoorbeeld aan het tezamen met andere bedrijven opwekken van energie uit aardwarmte maar het kan ook om (bij eerste aanblik) minder complexe maatregelen gaan. Ook is het nog maar de vraag of bedrijven op tijd een aannemer aan de slag kunnen krijgen om binnen de wettelijke termijn aan de realisatieverplichting te voldoen. Dat is te meer het geval nu binnen een kort tijdsbestek heel veel bedrijven hier mee aan de slag moeten en er nog meer druk op de aanbodkant komt te staan.

¹ Zoals: voorgenomen bevoegdheid lokale overheden tot aanwijzen duurzaam gebruik daken moet passen binnen financiële en fysieke mogelijkheden van de ondernemer en capaciteit netwerk / er moet sowieso fors publiek worden geïnvesteerd in het netwerk alvorens duurzame elektrificatie serieus van de grond kan komen.

² Onverlet latende dat een MKB-toets op zijn plaats was geweest en het gebrek aan deelnemende ondernemers eerder te maken moet hebben met teleurgestelde reacties na eerdere deelnames (door onvolwassenheid van de toets op zich) en overbelaste ondernemers dan dat voor het mkb bij voorbaat geen grote problemen worden voorzien.

Metaalunie ziet drie manieren om dit probleem op te lossen en verzoekt uw ministeries hier een optimale keuze in te maken:

1. De termijn tussen publicatie en inwerkingtreding kan verlengd worden conform Ar 4.17, vijfde lid.
2. verlenging van de tijd die bedrijven krijgen om de nodige maatregelen uit te voeren.
3. bedrijven de mogelijkheid bieden om voor één of meer te treffen verduurzamingsmaatregelen een verlenging aan te vragen van de realiseringstermijn. Als zo'n aanvraag goed onderbouwd is zou ze gehonoreerd moeten worden.

Vertrouwend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zoals gebruikelijk bereid toe voeren van overleg en het geven van een nadere toelichting,

Hoogachtend,

Koninklijke Metaalunie

Mr. Gerard J. Wyfker
Beleidssecretaris